

STAAN VOOR JE WERK...

EN VOOR
JEZELF!

AMOUR p12

Methodisch werken,
logisch toch?

p8

Talent in beeld
p4

p10

Eerste team
start onderzoek
naar betere
continentiezorg

ONS MINI-MAGAZINE
VOOR JOU!

Jaarbericht
2022

Van Kleef Instituut

Wat geven we extra aandacht?

We kijken elk jaar samen met onze zorgpartners welke actuele thema's of veranderingen ons opvallen. We bepalen waar we aan willen werken en verzamelen ideeën. Daarna gaan we aan de slag: we maken projectplannen, vragen subsidie aan voor interessante onderzoeksprojecten, organiseren bijeenkomsten en vertalen praktische kennis naar tools voor zorgverleners.

Toekomstgericht werken

Zelfstandig werken

Persoonsgericht werken

Samenwerken

In 2022 stond op de agenda:

Gestructureerd werken

Welk onderwerp mag van jou meer aandacht krijgen? We horen het graag! Stuur jouw idee naar info@vankleefinstituut.nl.

Gaan staan voor je werk... én voor jezelf!

In de intensieve coronajaren leerden we anders denken. Als het linksom niet ging, moesten we rechtsom. Of via een omweg weer vooruit. Daar zijn veel nieuwe ideeën uit ontstaan. En vastberadenheid. Zorgverleners namen het heft in handen. Teamleiders staken hun kop boven het maaiveld. Zorgorganisaties toonden lef en startten samen met ons nieuwe praktijkprojecten om zorgverleners te helpen bij de ontwikkeling van hun vak.

In dit magazine zetten we de nieuwe initiatieven in de spotlights. Zo vertelt Josine wat het ontwikkeltraject Onbekend Talent haar heeft opgeleverd. Bea en Jolanda laten zien wat hun team ontdekte in het nieuwe onderzoeksproject over continentiezorg. Janny vertelt waarom ze gelooft dat collegiaal ondersteuners waardevol kunnen zijn in de thuiszorg.

Verder delen we tips en maken we je wegwijs, zodat je zelf aan de slag kunt met onze informatieboekjes, voorlichtingsfilmpjes, lespakketten en podcasts. Ik wens je veel lees- en leerplezier!

Elvira

Elvira Nijhof, directeur

Bekijk het programma op [Vkl.nu](https://vkl.nu)

Zin in nog meer inspiratie?

Onbekend Talent

Verzorgenden en verpleegkundigen hebben meer in hun mars dan ze soms denken. Josine van Schie, verzorgende IG bij Laurens, kreeg gelukkig een duwtje in de goede richting. In ons nieuwe ontwikkeltraject Onbekend Talent zette ze haar talent in om de zorg te verbeteren. Samen met haar collega's, benadrukt ze. Want alleen kom je nergens!

Praktijkprobleem

'Mijn teamleider kwam naar me toe en vroeg: "Onbekend Talent, is dat niet iets voor jou?". Het leek me interessant én prettig om dan meteen ons multidisciplinair overleg (MDO) te verbeteren. Dat gebruiken we om halfjaarlijks het zorgplan van een bewoner te bespreken, maar het werd niet altijd goed voorbereid. En bij navraag in het team, bleek dat ook anderen zich daaraan stoorden.'

Planbord en stappenplan

'Ik heb een planningsbord gemaakt waarop we alle taken voor bewoners schrijven. Niet de standaarddingen, maar juist als er een MDO voorbereid moet worden. Of als een leerling wordt ingewerkt of we een bewoner ophalen voor een uitje. Voor het MDO en het opnamegesprek heb ik vervolgens een stappenplan gemaakt, zodat elke verzorgende dit zelf kan doen. Wat houdt zo'n overleg in: wat moet je voorbereiden, welke vragen moet je stellen, hoe moet je het antwoord opschrijven? Het is niet moeilijk, maar als je het nog nooit hebt gedaan, weet je het niet. Nu doet iedereen hetzelfde.'

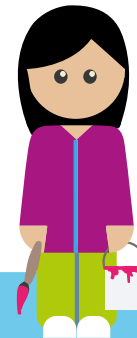
Betere communicatie

'Mijn collega's moesten even wennen, maar nu schrijven ze zelf actief mee op het bord of pakken ze taken van elkaar over. Dat is toch geweldig! Er zijn meer overdrachtsmomenten op een dag, waarbij we ook de

helpende en huiskamermedewerker betrekken. Zo krijgen we ook een completer beeld van een bewoner.'

Overlaten aan anderen

'Ik heb geleerd dat ik meer kan overlaten aan een ander. En dat ik me eerder moet uitspreken. Ik ben soms stil als ik ergens over nadenk. Voor een ander komt dat soms ongeïnteresseerd over. Dat was een mooi leerpunt. Mijn teamleider is in elk geval hartstikke trots op het resultaat en ook ik ben blij. Ik heb al een assessment gedaan voor een hbo-opleiding. Dat wordt misschien de volgende stap.'

Ontwikkeltraject Onbekend Talent

In een gloednieuw ontwikkeltraject kregen 9 verzorgenden IG en mbo-verpleegkundigen de kans om hun talent te ontwikkelen. In 9 maanden werkten ze stap voor stap aan een verbetering in hun eigen werkpraktijk. De talenten kregen in die periode les, coaching en praktijkbegeleiding van VKI en het Albeda Zorgcollege.

Met
subsidie
van
ZonMw

'We pakken veel makkelijker taken van elkaar over'

Op 25 september 2023 sluiten we dit traject spetterend af met een presentatie en boekje waarin alle talenten hun project beschrijven. Je bent welkom op deze eindconferentie! Kijk voor het project, de presentatie of publicatie op www.vankleefinstituut.nl bij Projecten en onderzoeken.

In de zorg heb je maar weinig tijd over. Toch proberen we je te verleiden om te blijven leren... met leuke podcasts, herkenbare filmpjes en praktische werkboekjes. Hierin vind je de tips van trainers, verzorgenden en verpleegkundigen. Zo kun je op je eigen werkplek leren van en met jouw collega's!

ZELF

LEREN EN INSPIREREN

"P9"

Inspiratie voor je oren

We breiden onze podcasts uit! Nieuw in het aanbod:

- » Een frisse blik op het spanningsveld tussen beleid en praktijk in de zorg.
- » Een nieuwe serie over het stimuleren van zelfredzaamheid in de zorg.
- » De talenten (van het ontwikkelproject Onbekend Talent) in gesprek over hun talent.

Beluister deze podcasts Check www.vankleefinstituut.nl/kennis-voor-de-zorg/podcasts/

Persoonsgericht werken, ook op lastige momenten

Persoonsgerichte zorg klinkt vanzelfsprekend. Maar wat als een bewoner zeurt, jij heel druk bent of de familie onaardig doet? Samen met de trainingsacteurs van Ervarea hebben we vijf filmpjes gemaakt over persoonsgerichte zorg in het verpleeghuis. En dan vooral de lastige momenten. In het werkboekje *Persoonsgerichte zorg* staan vragen en tips waarmee je – samen met jouw collega's – de filmpjes kunt bekijken en bespreken. Zo leer je van elkaar!

>> Je vindt de films en het werkboekje op: www.vankleefinstituut.nl/kennis-voor-de-zorg/

Ben jij klaar voor de 21e eeuw?

In de afgelopen twintig jaar is de zorg flink veranderd. Dat vraagt ook andere vaardigheden van jou. Wil je steviger in je schoenen staan? Ga aan de slag met ons praktische werkboekje over zeven 21e-eeuwse vaardigheden. Je krijgt tips, oefeningen en vragen over bijvoorbeeld communiceren, samenwerken en zelf problemen oplossen.

>> Je vindt het werkboekje op onze website.

Actie = reactie!

Wist je dat communicatie van de één vaak vanzelf leidt tot een reactie van de ander? Ik praat, jij luistert. Jij vraagt, ik help. Soms knelt of botst het ineens. Sta je op iemands tenen. Of schiet je zelf in de weerstand. Waar gaat – of ging – het fout? Lees ons werkboekje over het effect van communicatie en oefen samen met je teamgenoten. Een aanrader!

>> Je vindt het boekje online.

Hoe kunnen we jongeren én ouderen behouden voor de zorg?

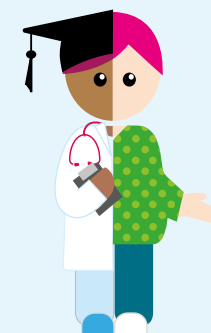
Het tekort aan personeel is een serieus probleem in de zorg. Begin 2023 gingen we in de VKI-conferentie op zoek naar ideeën. En dan met name voor het behoud van de jongeren die snel weer vertrekken en de ouderen die de zorg vroegtijdig verlaten. Wat hebben zij nodig? In het verslag van die middag lees je over de kenmerken van de digitale, ambitieuze generatie Z en vind je tips voor het behoud van de oudere, ervaren medewerkers.

>> Lees het verslag via onze website.

Blij of boos van... koffie?

Blijven leren? VKI helpt je! Samen met het Leidse netwerk UNC-ZH vertalen we wetenschappelijke artikelen naar een praktische infographic met concrete tips voor verzorgenden.

Heb je bijvoorbeeld ooit bedacht dat cafeïne het gedrag van jouw cliënt positief of negatief kan beïnvloeden?

Je vindt de infographic op onze website.

Vind alle filmpjes, werkboekjes en andere tools op onze **VERNIEUWDE** website: WWW.VANKLEEFINSTITUUT.NL en check: Kennis voor de zorg.

In 5 stappen blijven methodisch werken

Methodisch werken. Het kan het werk leuker, lichter en makkelijker maken, maar sommige teams vinden het maar ingewikkeld. Speciaal voor onze zorgpartners ontwikkelden we daarom in 2022 een praktisch lespakket, train-de-trainerbijeenkomsten en een bondig informatieboekje.

1 Methodisch werken, wat is dat?

Besprek eens in je team wat methodisch werken inhoudt. Veel mensen vinden het een abstract begrip. Terwijl het best logisch is. Je werkt gestructureerd samen in de zorg rondom je cliënt. Je verzamelt informatie. Je maakt een plan. Je voert het plan uit. Je controleert of het plan nog klopt en stelt het bij. Niet één keer, maar steeds opnieuw.

2 Alle info verzamelen!

Een belangrijke eerste stap bij methodisch werken is informatie verzamelen. Logisch, want voordat je een (zorg)plan kunt maken of wijzigen, heb je een goed beeld nodig van de cliënt. Het geeft richting aan de zorg en maakt duidelijk wie die zorg uitvoert, hoe en wanneer.

3 Je werkt meestal niet alleen

Ook als je alleen werkt in de zorg, werk je meestal niet alleen. Er zijn collega's, familie, artsen, wijkteams. Als die allemaal hun eigen gang gaan, krijg je allemaal hun eigen gang gaan, krijg je chaos of gedoe. Als je gestructureerd samenwerkt, staan alle neuzen dezelfde kant op en kun je de zorg samen beter maken. Hoe fijn is dat voor jouw cliënt?

4 Rapporteren, rapporteren, rapporteren

Rapporteren is een belangrijk onderdeel van methodisch werken. Zo weten ook je collega's en mantelzorgers hoe het gaat met je cliënt en kun je de zorg bijstellen. Maar rapporteren is niet makkelijk. Wat is 'weinig' geslapen? Wat is 'veel' pijn? Dus: verboden voor vaagtaal! Wees concreet, gebruik geen afkortingen, schrijf respectvol en maak afspraken over wat je rapporteert en hoe.

5 Stel je plan bij

De praktijk is altijd anders. Bij methodisch werken sta je daarom ook regelmatig stil bij de zorg aan je cliënt. Wat hoor, zie, voel of ruik je? Sluit het plan nog aan op de zorg die de cliënt nodig heeft? Zo nee, trek aan de bel, overleg wat anders moet en leg dit weer vast in het zorgplan. Zo maak jij de cirkel rond.

Ben je toe aan een volgende stap of wil je meer lezen? Bekijk ons informatieboekje 'In 10 stappen leren hoe je methodisch kunt werken' via de website.

Aan de slag in de praktijk

Tiny Groenendijk, wijkverpleegkundige bij ActiVite, volgde met plezier één van de volgeboekte train-de-trainerbijeenkomsten methodisch werken. Na de zomer gaat ze er met haar team mee aan de slag: 'We hebben een praktisch handboek gekregen, met herkenbare filmpjes en leuke oefeningen. Ik zie het als kans om de neuzen dezelfde kant op te krijgen. In de zorg werken veel aanpakkers met weinig tijd. Daardoor vergeten

we soms af te stemmen. Maar je loopt elkaar in de weg als je allemaal je eigen gang gaat. Als je vooraf even met elkaar afstemt wat het doel is, loopt het soepeler. Dat is niet alleen prettiger voor de cliënt, maar levert ook nog eens tijd op.'

Incontinentie komt veel voor in de ouderenzorg. Dat is voor ouderen emotioneel belastend. Bovendien kost het de zorg veel tijd. Samen met onze zorgpartners, het UMC Utrecht en LOCOmotion zijn we in 2022 gestart met een onderzoeksproject naar betere (in)continentiezorg.

Wat we gaan doen

We testen of een nieuw technisch hulpmiddel – de Identifi – beter inzicht geeft in het plaspatroon van de cliënt én zorg op maat mogelijk maakt. In dit onderzoek meten we met een speciale sensor in het incontinentiemateriaal op welke tijdstippen en hoeveel een cliënt of bewoner plast.

Na drie dagen rolt uit de meting een helder en goed leesbaar rapport. Op basis van dit rapport maakt de verzorgende of verpleegkundige, eventueel met ondersteuning van onze experts, een continenzorgplan op maat voor de cliënt.

Hoe we dit gaan doen

Aan dit subsidieonderzoek van ZonMw werken tien teams van vier aangesloten zorgpartners van VKI mee. Verzorgenden en verpleegkundigen in verpleeghuizen en de thuiszorg vragen aan in totaal 60 cliënten/bewoners of zij aan dit onderzoek mee willen doen.

10 teams
60 cliënten

”

In september 2022 ging het eerste team van start bij zorgorganisatie Topaz.

“Wij zijn enthousiast over de Identifi. Het is heel goed om te zien hoe mensen verdeeld over de dag urineren. Dat wisten we bij mensen die incontinent zijn niet. Bij één cliënt bleek dat hij 's nachts veel meer plaste dan overdag. We hebben toen het materiaal dat hij gebruikte aangepast: lichter materiaal voor overdag, zwaarder materiaal voor 's nachts.

We zouden het zeker bij mensen die net bij ons zijn komen wonen en continentieproblemen hebben heel handig vinden om met de Identifi het plaspatroon in kaart te brengen.”

*Bea Wiesendanger en Jolanda Ravensbergen,
Verzorgenden IG*

Ondersteuning van collega's na een vervelende situatie

In de zorg kom je soms vervelende of aangrijpende situaties tegen. Je slaapt er slecht van of bent bang om weer naar die cliënt te gaan. Het kan helpen als je jouw ervaring kunt delen met een collega. Wij denken dat het nóg beter werkt als die collega expliciet de rol als ondersteuner krijgt én hiervoor een training volgt.

AMOUR

In dit leuke, nieuwe project AMOUR leiden we 'collegiaal ondersteuners' op in twee wijkteams van ActiVite. We onderzoeken in de praktijk welke vragen collega's hebben en hoe deze ondersteuning in de teams bevalt.

Zo zorgen we samen dat het werken in de zorg leuk blijft.

Collegiaal ondersteuner
Janny Spijker:

'We zijn nog maar net begonnen, hoor! Het idee is dat ik een soort vertrouwenspersoon word voor collega's. Dat ze mij kunnen bellen als ze iets vervelends hebben meegemaakt. Bijvoorbeeld als een cliënt is gevallen of als ze verkeerde medicijnen hebben gegeven. Zaken waarmee je kunt blijven rondlopen. Ik bied een luisterend oor en bel na een tijdje nog eens hoe het gaat. In intramurale teams klopt je daarvoor sneller aan bij collega's, maar in de thuiszorg zie je elkaar niet altijd. Dus ik vind het belangrijk dat we dit gaan onderzoeken. De zorg wordt zwaarder. Dan is het fijn als je weet dat er iemand voor je is.'

Teamleider Maaïke Olde Monnikhof:

'Ja, natuurlijk doen wij mee aan deze pilot! In de thuiszorg werk je solistisch. Dan vind ik het extra belangrijk dat onze zorgverleners weten dat ze er niet alleen voor staan. Ze kunnen ook bij mij terecht, maar collegiaal ondersteuners zijn collega's. Zij kennen het werk en de wijk. Het team wijst ook zijn eigen ondersteuners aan. Vaak mensen die al een soort vertrouwenspersoon in het team zijn. Ik ben heel benieuwd hoe dit gaat uitpakken! Tot nu toe zijn de medewerkers er enthousiast over.'

Lees meer over dit project op www.vankleefinstituut.nl/projecten.

NETWERK IN BEELD!

VKI houdt van netwerken. Van elkaar kun je leren! Daarom organiseren we netwerkbijeenkomsten voor praktijkopleiders, kwaliteitsverpleegkundigen en zorgverleners. Praktijkopleider Joyce van der Laan van ActiVite was er voor het eerst. Wat vond ze ervan?

Waarom kwam je naar de netwerkbijeenkomst voor praktijkopleiders?

'Ik ben sinds april 2022 praktijkopleider bij ActiVite. Hiervoor was ik oncologieverpleegkundige in het ziekenhuis. Praktijkopleider is een heel ander vak, dus ik wil er van alles over leren. Als ik iets nog niet ken, ga ik op pad of bel ik iemand. Zo doe ik dat. Ik draai bijvoorbeeld soms ook oncologiediensten in de wijk, zodat ik de thuiszorg beter leer kennen. Dan kan ik de hbo-studenten binnen ActiVite beter begeleiden.'

Wat stond er in 2022 op de agenda van dit netwerk?

'Het begeleiden en behouden van jonge zorgverleners. Daar lopen we allemaal tegenaan. En niet dat we nu dé oplossing hebben gevonden, maar het is prettig om ervaringen te delen. En elkaar te kennen. Ik denk dat het steeds belangrijker wordt dat we met elkaar samenwerken in de zorg.'

Welke uitdagingen zie jij voor 2023?

'Voor mij zijn dat de studenten met een rugzakje. Bijvoorbeeld studenten met faalangst of privéproblemen. Voor hen werkt het reguliere traject niet. Sommigen weten helemaal niet hoe ze met nare dingen moeten omgaan. Dus wil ik kijken naar de werk-privé-balans en ook hoe ik ze beter, anders, kan begeleiden.'

5 oktober
kennisnetwerk
praktijkopleiders
Ben jij er dan ook?

HOE KUNNEN TEAMS ZELF WERKEN AAN SAMENWERKEN?

Een fijne teamsamenwerking is superbelangrijk voor de ontwikkeling en het werkplezier van zorgverleners. Toch staan we er maar weinig bij stil. In 2022 zijn we daarom een pilot gestart waarin we onderzoeken hoe teams kunnen werken aan samenwerking. Wat gaat goed, wat kan beter?

Recept voor teamleren in de praktijk

Een eerste team, van zorgorganisatie Careyn, maakte een actieplan en ging hiermee 12 weken aan de slag. Zij hebben ook nagedacht over een 'recept' voor teamleren: wat is er nodig voor samenwerking?

> Je vindt het recept op

www.vankleefinstituut.nl/projecten.

Recept Teamleren in de zorgpraktijk

Dit is een recept voor teamleren in de zorgpraktijk. Het is bedoeld voor teams van zorgprofessionals in de verzorging- en hulpverlening. Het doel van het recept is om de samenwerking tussen jullie teamleden in 12 weken op een leuke manier te verbeteren. Het recept is bedoeld voor teams van 10-12 personen. Het recept is bedoeld voor teams van 10-12 personen. Het recept is bedoeld voor teams van 10-12 personen.

Wat heb je nodig?
10-12 personen

- ✓ 3 kartrekkers
- ✓ 1 begeleider
- ✓ 1 blik motivatie
- ✓ Flink scheut tijd
- ✓ Veilige omgeving

ZELF TOEVOEGEN:
- Meer tijd naar behoefte
- Extra boost motivatie
- Zo veel mogelijk plezier!

12 weken
VOOR EEN FIJNE SAMENWERKING!

VARIATIE TIP!
Gebruik als basis voor dit recept een samenwerkingsovereenkomst, bijvoorbeeld het model: Teamwerkovereenkomst op de Werkvloer van Lencioni.

Bereidingswijze

Met het recept 'Teamleren in de zorgpraktijk' werk je aan samenwerking binnen jullie team. Het recept is een seizoensgebonden gerecht. Gebruik bij voorkeur een snelkookpan en houd rekening met een bereidingstijd van 12 weken. Denk vooraf samen met jullie team na over wanneer je dit project gaat starten. Zorg ervoor dat jullie het in 1 keer kunnen afmaken. Houd rekening met vakanties, ziektes en bezetting.

KICK-OFF PROJECT (week 1)

Organiseer een kick-off bijeenkomst met jullie hele team om het project goed voor te bereiden. Denk aan vragen als:

- 1 Zitten de juiste mensen aan tafel?
  - ✓ Is het doel en het gewenste resultaat duidelijk?
  - ✓ Wat is er nodig en wat gaan we doen?
  - ✓ Hoe ziet de tijdslijn eruit?
  - ✓ Wat zijn de spelregels?
  - ✓ Wie doet wat?
  - ✓ Wie zijn de kartrekkers en begeleider?

- Spelregels!**
- Communicatie met elkaar
  - Samen de schouders eronder
  - Gezamenlijk dood voor ogen
  - Twijfels wegnemen

BRAINSTORM (week 2) 2a

Organiseer een brainstorm met jullie gekozen 3 kartrekkers en begeleider. Denk na over:

- ✓ Hoe gaan we het doel en het gewenste resultaat bereiken?
- ✓ Bedenk acties die dit ondersteunen.
- ✓ Start breed, leg jezelf geen beperkingen op, alles is goed!
- ✓ Zet tot slot alle acties op een rij. In stap 2b ga je hier pas keuzes in maken.

ACTIEPLAN OPSTELLEN (week 2) 2b

Organiseer een werksessie met jullie 3 kartrekkers en begeleider. Beslis samen:

- ✓ Welke van de acties uit stap 2a zijn haalbaar en hebben het grootste effect?
- ✓ Welke acties zijn voor nu niet haalbaar en kunnen in een volgend traject worden opgepakt?
- ✓ Vertaal jullie gekozen acties naar een concreet actieplan met een tijdslijn van 8 weken. Beschrijf wie wat en wanneer doet. Maak kleine, behapbare stappen.

Suggestie!
Voeg stap 2a en 2b samen, dat scheelt tijd.

Tip!
Gebruik het voorbeeld format van het VKI

Scan de QR code!

3 AFSTEMMEN ACTIEPLAN (week 3)

Organiseer een teambijeenkomst met alle betrokkenen:

- ✓ Presenteer jullie actieplan uit stap 2b.
- ✓ Zorg dat alle teamleden kunnen reageren.
- ✓ Bespreek gezamenlijk de ingebrachte ideeën.
- ✓ Wijzig het plan waar nodig.
- ✓ Zorg dat iedereen zich gehoord voelt en aan boord is.

4 ACTIEPLAN UITVOEREN (week 4-11)

Ga samen aan de slag om het actieplan in de praktijk te brengen!

- ✓ Zorg dat er heldere afspraken zijn gemaakt over zaken als: rolverdeling, communicatie en resultaat.
- ✓ Neem minimaal 8 weken de tijd voor het uitvoeren van de acties.
- ✓ Stem als team regelmatig af of aanpassing van het actieplan nodig is.

REFLECTIE & LESSEN DELEN (week 12)

Organiseer een afsluitende teambijeenkomst waarin jullie samen terugkijken op de afgelopen periode. Stel elkaar vragen als:

- ✓ Hebben we het gewenste resultaat behaald?
- ✓ Hoe kunnen we onze samenwerking vasthouden in de toekomst? Hoe gaan we hiermee verder na het project?
- ✓ Hoe kunnen we de geleerde lessen delen met andere teams? Het is ook leuk en nuttig voor anderen!

Kooktip voor beginners!

- Vergeet niet tussendoor te proeven en (kleine) successen samen te vieren!
- Sluit met de bijeenkomsten aan bij de bestaande overleggen.
- Geef het project een plek in jullie jaarplan. Zo voelt het niet als iets extra's, maar als onderdeel van jullie teamplan.
- Maak het aantrekkelijk: wees creatief & zorg voor lekkere hapjes en drankjes!

Workshops online, op maat en op locatie

Kom jij ook leren in het VKI-netwerk met je collega's? Als je werkt bij een van onze partners kun je gratis leren zoveel je wilt. Onze workshops sluiten aan op wat voor jou belangrijk is in je werk. En nu de werkdruk verder toeneemt, organiseren we onze bijeenkomsten ook online, op maat en op locatie. Zo leer je waar je maar wilt!

DE BEST GEWAARDEERDE WORKSHOPS VAN 2022

1 Uitdagingen als je zorgt voor mensen met dementie

Zorgen voor mensen met dementie is vaak behoorlijk complex. In drie korte workshops kregen verzorgenden en verpleegkundigen meer inzicht in de thema's:

- Vrijheid en veiligheid.
- Apathie: hoe creëer je een uitdagende omgeving?
- Roepgedrag, waar komt dat vandaan?

2 Moeilijk en onbegrepen gedrag

Veel zorgverleners komen moeilijk gedrag tegen in hun werk. Ze weten niet altijd hoe ze daarmee kunnen omgaan of hoe ze hun grenzen kunnen aangeven. In drie korte workshops gaf de trainingsacteur van Ervarea meer inzicht in gedrag dat voorkomt uit narcisme, een depressie of een borderline stoornis.

3 Gaan staan voor je werk

Een 3-daagse training voor teamleiders.

4 Rust in je hoofd en agenda

Een 2-daagse training voor zorgverleners.

WORKSHOPS 2022

Cijfers, cijfers, cijfers

In 2022 hebben we **50 workshops** op maat en op locatie georganiseerd voor **1134 deelnemers**. En ook nog:

- **5 netwerkbijeenkomsten**
- **9 bijeenkomsten** rond onderzoeksprojecten
- **2 conferenties** met als thema's 'Buiten gebaande paden' en 'Deskundig voor de toekomst'.

Zin in inspiratie?

Bekijk de najaarsagenda van 2023:

September

14 september – VKI Nazomerfestival: boost je vitaliteit!

21 september – Meerdaagse training voor leidinggevenden: Gaan staan voor je werk

25 september – Slotconferentie van Onbekend naar bekend talent

Oktober

05 oktober – Kennisnetwerk praktijkopleiders

12 oktober – Workshop Zeg gewoon eens nee!

24 oktober – Conferentie Laat je stem horen! Leer invloed uitoefenen in jouw organisatie

November

07 november – Workshop Omgaan met grensoverschrijdend gedrag van cliënten

09 november – Tweedaagse training Rust in je hoofd en agenda!

14 november – Kennisnetwerk Verpleegkundigen in verpleeghuizen

16 november – Kennisnetwerk Kwaliteitsverpleegkundigen

27 november – Conferentie: Veerkracht en vitaliteit. Voel je fit en in balans!

December

04 december – Train-de-trainer-bijeenkomst Beter contact met mensen met dementie (Leiden)

07 december – Train-de-trainer-bijeenkomst Beter contact met mensen met dementie (Rotterdam)

12 december – Train-de-trainer-bijeenkomst De 7 vaardigheden voor de 21e eeuw: heeft jouw team ze? (Online)

Bekijk het programma op:

www.vankleefinstituut.nl/bijeenkomsten.

Het positieve gesprek met behulp van de ZelfredzaamheidsRadar (ZRR)

Wat wilt ú graag zelfstandig doen?

In de zorg ligt de focus vaak op de dagelijkse hulp en de beperking van je cliënt. Maar hoe fijn is het als je ook aandacht hebt voor wat mensen nog wél kunnen? We noemen dat het 'positieve gesprek'. Wat vinden zij belangrijk in het leven, en hoe willen ze daaraan werken? Om je daarmee te helpen, hebben we samen met Laurens, LOCOmotion en Scouters hulpmiddelen gemaakt.

Vernieuwde digitale ZelfredzaamheidsRadar

Met de vernieuwde digitale ZelfredzaamheidsRadar (ZRR) kun je 15 domeinen uit het dagelijks leven bespreken met jouw cliënt. Cliënten en mantelzorgers kunnen de radar zelf op de computer invullen, of natuurlijk nog op papier.

Tools en tips achter de schermen

We hebben zelfredzaamheidsradar.nl aangevuld met nieuwe tips en hulpmiddelen. Ook als je de radar niet invult, kun je via de site bekijken welke tips er zijn om bijvoorbeeld zelfstandig(er) te eten, douchen of bewegen. We hebben de extra tips verzameld in twee webinars met ergotherapeuten, thuiszorgverleners en mensen met een beperking.

Training in het positieve gesprek

Twee wijkverpleegkundigen van Laurens leggen in vier voorlichtingsfilmpjes uit hoe de ZelfredzaamheidsRadar werkt en hoe je daarover het positieve gesprek kunt voeren. Er komt ook nog een werkboekje, waarmee je met de tips uit de filmpjes aan de slag kunt.

Gesprekskaartje

Er is ook nog een praktisch, compact gesprekskaartje als hulpmiddel bij het positieve gesprek.

>> Op www.vankleefinstituut.nl/projecten vind je uitleg over dit praktijkproject ZRR+ en alle tips en trainingsmaterialen. Veel plezier met oefenen!

Praktijkonderzoek dankzij subsidie van ZonMw en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

VOORPRET!

Onze agenda van 2023 staat bomvol mooie nieuwe onderzoeksprojecten, inspirerende bijeenkomsten en praktische lespakketten voor jou!

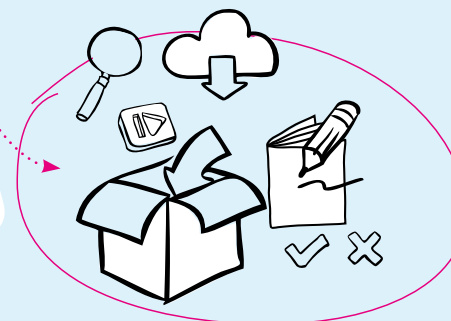
Project familieparticipatie – vervolg op het eerdere project

De rondetafelgesprekken over 'Hoe werk je beter samen met familie?' waren een succes. In het project *Zorg Samen* gaan we hiermee verder. We trainen 19 intramurale teams en gaan ook in gesprek met familie en cliënten. Hoe kunnen we samen de zorg en samenwerking verbeteren?

Nieuw lespakket

Moeilijk en onbegrepen gedrag

Zorgverleners hebben bijna dagelijks te maken met moeilijk of onbegrepen gedrag van cliënten. Hoe kun je dit beter begrijpen? En hoe ga je ermee om? Samen met twee trainers maken we hiervoor een uitgebreid lespakket met filmpjes, uitleg en oefeningen. Zo kun je samen met je collega's aan de slag met dit onderwerp op een moment dat het jullie past.

KIJK OP VANKLEEFINSTITUUT.NL VOOR AL ONZE BIJENKOMSTEN

Spiegeltje, spiegeltje... Een frisse blik op jouw beleid

Soms botsen het beleid en de regels van jouw organisatie met de zorgpraktijk. Het 'werkt' niet. Dan kan het helpen om eens kritisch naar je beleid te kijken en de achterliggende gedachten hierbij. Waarom is iets beleid? Is zelfredzaamheid bijvoorbeeld altijd goed? We maken een tool waarmee je jouw overtuigingen opspoor, het beleid van jouw organisatie toetst aan de praktijk en andere invalshoeken verkent. Zou je je beleid hierdoor aanpassen?

Kom 24 oktober naar onze Conferentie Zeggenschap

Laat je stem horen! Leer invloed uitoefenen in jouw organisatie.

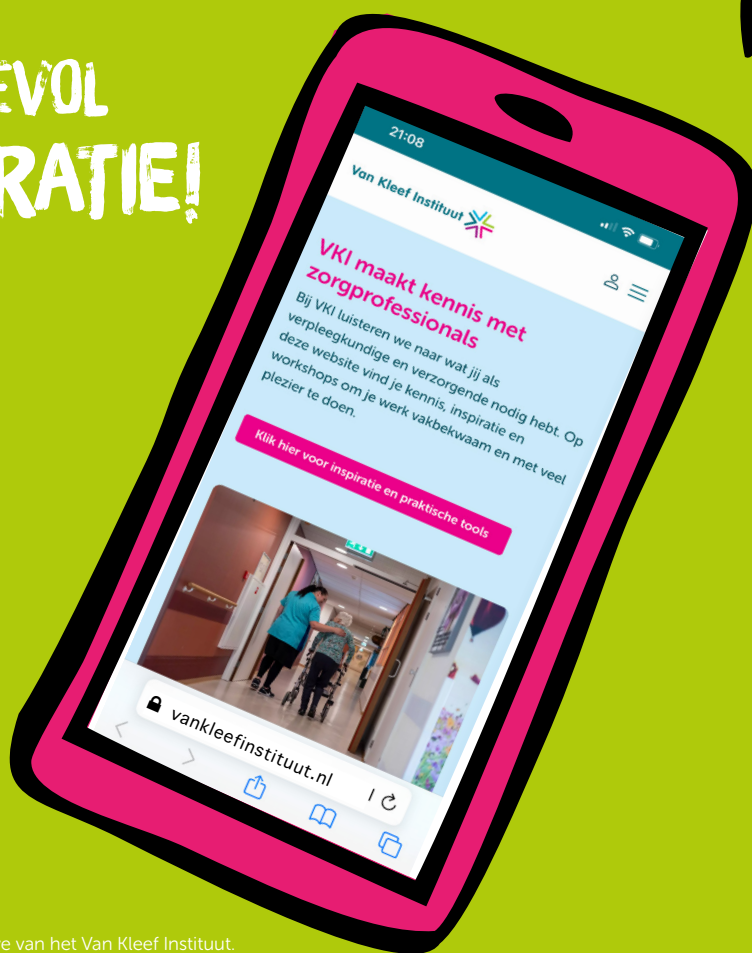

ONZE NIEUWE WEBSITE:

VANKLEEFINSTITUUT.NL

BOORDEVOL
INSPIRATIE!

Colofon

Dit jaarbericht is een uitgave van het Van Kleef Instituut.

Tekst: Tind, Nelly Dijkstra

Redactie: Elvira Nijhof

Vormgeving: Mariët Lam, bno

Fotografie: Dutch Photo Agency, Gideon Bontenbal en Lagom Film

NIETS MISSEN EN
ALTIJD OP DE HOOGTE?

Het Van Kleef Instituut is het kennis- en inspiratienetwerk van en voor zorgprofessionals. We doen projecten en onderzoek, organiseren workshops en maken praktisch (trainings)materiaal waarmee zorgprofessionals van elkaar kunnen leren.

Blijf op de hoogte van je vak en schrijf je in voor de **maandelijkse nieuwsbrief** via www.vankleefinstituut.nl. Of volg ons op:

